

Brusel 23. října 2025
(OR. en)

14416/25

COPS 528	CSC 536
POLMIL 323	ECOFIN 1406
INDEF 124	UEM 511
EUMC 377	COEST 764
HYBRID 130	ESPACE 70
PROCIV 131	POLMAR 66
IND 454	CYBER 295
MAP 96	TRANS 490
COMPET 1061	PESCO 19
FISC 287	CFSP/PESC 1517
FIN 1244	CSDP/PSDC 636
EDA	

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	JOIN(2025) 27 final
Předmět:	SPOLEČNÉ SDĚLENÍ EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ Zachování míru - Plán obranné připravenosti 2030

Delegace naleznou v příloze dokument JOIN(2025) 27 final.

Příloha: JOIN(2025) 27 final

EVROPSKÁ
KOMISE

VYSOKÝ PŘEDSTAVITEL
UNIE PRO ZAHRANIČNÍ
VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKU

V Bruselu dne 16.10.2025
JOIN(2025) 27 final

**SPOLEČNÉ SDĚLENÍ EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A
RADĚ**

Zachování míru - Plán obranné připravenosti 2030

1 – Úvod

To, co Evropská unie a její členské země udělají po zbytek tohoto desetiletí, bude utvářet bezpečnost celého kontinentu do konce století. Evropa potřebuje do roku 2030 vybudovat dostatečně silnou obranu, aby dokázala věrohodně odradit své protivníky a zároveň reagovat na jakoukoli formu agrese. **Abychom však byli v roce 2030 připraveni, Evropa musí jednat již nyní.** Proto na červnovém zasedání Evropské rady hlavy států a předsedové vlád vyzvali Evropskou komisi a vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby „*na říjnovém zasedání Rady (2025) předložily plán přezkumu pokroku [v souvislosti s bílou knihou] a projednaly další kroky při provádění jejího cíle v oblasti obranné připravenosti.*

Tento plán transformuje bílou knihu a pokyny poskytnuté Evropskou radou do jasných cílů, milníků s konkrétními daty výstupů a ukazatelů pro sledování pokroku. Navrhuje evropskou stěžejní iniciativu tam, kde je její potřeba nejnaléhavější, a to v souladu s mezinárodními závazky, včetně cílů NATO.

Obranná připravenost zahrnuje rozvoj a získávání **schopností, které jsou potřebné pro moderní vedení války.** Znamená to zajistit, aby Evropa měla technologickou a průmyslovou základnu obrany, která jí poskytne strategickou výhodu a potřebnou nezávislost. Musíme být proto připraveni zajistit špičkové inovace a rychlou hromadnou výrobu v kritických časech.

Potřeba urychlit a zvýšit naše úsilí odráží rostoucí nebezpečí v dnešní době, jakož i **vyvíjející se situaci v oblasti hrozeb**, kterým musí EU a její členské státy čelit, přizpůsobit se jim a připravit se na ně. Vše začalo nevyprovokovanou, plnohodnotnou vojenskou agresí Ruska vůči Ukrajině, která dosahuje nových úrovní svou brutalitou a násilím. Počet nezodpovědných provokací a aktů hybridní války proti členským zemím, od kybernetických útoků až po porušování vzdušného prostoru, narůstá. Rusko militarizovalo své hospodářství i společnost. V roce 2025 překročí jeho deklarovaný rozpočet na obranu 7 % HDP. Přibližně 40 % jeho rozpočtu v roce 2025 je určeno na bezpečnost a obranu. Militarizované **Rusko tak představuje v dohledné budoucnosti trvalou hrozbu pro evropskou bezpečnost.**

Vojenská připravenost Evropy musí proto vycházet z širšího globálního kontextu pomoci tzv. 360stupňového přístupu. Nemůžeme být slepí vůči hrozbám z jiných částí světa. Mezinárodní řád je zpochybněn. Strategická konkurence roste v našem bezprostředním i širším sousedství, ale i daleko za hranicemi. Od Gazy a Blízkého východu až po několik latentních či otevřených konfliktů v Africe, od rostoucího napětí v Asii a Tichomoří až po Arktidu, počet ohnisek konfliktu narůstá. Autoritářské státy stále více zasahují do života naší společnosti i ekonomiky. Tradiční spojenci a partneři přesouvají svou pozornost do jiných regionů světa. V neposlední řadě musíme také zvládat horizontální hrozby, jako je terorismus, šíření zbraní hromadného ničení a bezpečnostní důsledky změny klimatu.

Má-li být zajištěn mír pomocí odstrašování, musí být evropské obranné pozice a schopnosti rovněž připraveny na bojiště zítřka, a to v souladu s měnící se povahou vedení války. Technologické inovace a iterace – vyvíjené rychle, v dostatečném rozsahu a pro dvojí užití – budou na bojišti určovat potřebnou převahu. Ti, kteří dokážou vyvíjet vlastní technologie, budou nejsilnějšími a nejméně závislými, zejména pokud jde o kritické systémy moderního vedení války, jako jsou drony, satelity nebo plně autonomní vozidla.

Ukrajina zůstává i nadále první obrannou linií Evropy a je nedílnou součástí evropské obranné a bezpečnostní architektury. EU proto bude pokračovat v podpoře a intenzivní spolupráci s Ukrajinou.

Členské státy musí urychleně připravit nezávislou interoperabilní strategickou kapacitu, která bude společně rozvíjena a udržována a bude schopna reagovat v reálném čase na jakékoli hrozby pro územní celistvost a svrchovanost Evropy. Evropská unie a její členské země musí být schopny jednat nezávisle a převzít odpovědnost za svou vlastní obranu a bezpečnost, aniž by se příliš spoléhaly na jiné státy. Musí pozitivně přispívat ke globální a transatlantické bezpečnosti v úzkém partnerství s NATO. Evropa, která je připravena zajistit svou vlastní obranu, je Evropa, která lépe koordinuje svůj postup s NATO a je schopná přijmout svůj spravedlivý podíl v Severoatlantické alianci. Ve všech oblastech tohoto plánu je klíčovým bodem spolupráce mezi EU a NATO, protože Severoatlantická aliance zůstává i nadále nepostradatelným pilířem bezpečnosti EU. Zajišťuje totiž maximální soudržnost a vzájemné posily a zároveň zabraňuje zbytečné duplicitě.

Musíme přitom vycházet z již vykonané práce. **Po desetiletích nedostatečných investic do obrany učinila Evropa obrat.** Členské státy zvýšily své výdaje na obranu z 218 miliard EUR v roce 2021 na 343 miliard EUR v roce 2024, přičemž se předpokládá, že v roce 2025 dosáhnou společné náklady 392 miliard EUR. Investice do obrany vzrostly v roce 2024 o 42 % (106 miliard EUR) a nákup nového vybavení dosáhl 88 miliard EUR. Byly představeny nové nástroje EU, jako např. Program pro evropský obranný průmysl, a bílá kniha o obranné připravenosti poskytla nový strategický rámec. Až 800 miliard EUR zmobilizuje na obranu plán ReArm Europe, mimo jiné prostřednictvím nových nástrojů financování, jako třeba nástroj SAFE. Výdajové závazky, které spojenci přijali na summitu NATO v červnu 2025 s cílem dosáhnout nového základního cíle obranných výdajů ve výši 3,5 % HDP do roku 2035, budou v příštím desetiletí vyžadovat trvalé výdaje ve výši nejméně 288 miliard EUR ročně. Tyto zvýšené výdaje se musí vyplatit, a to ve formě nových pracovních míst, inovací a zvýšení konkurenceschopnosti v Evropě.

Členské státy EU jsou a zůstanou svrchované, pokud jde o jejich národní bezpečnost a obranu. Odpovídají za stanovení cílů v oblasti schopností potřebných k zajištění připravenosti svých národních ozbrojených sil, tak aby mohly plnit své strategické a vojenské mise, včetně misí prováděných v rámci NATO. Příslušné vnitrostátní cíle a související lhůty k dosažení těchto cílů jsou jejich svrchovaným rozhodnutím.

Složitá situace v oblasti hrozeb však zároveň poukazuje na to, že je třeba, aby členské státy jednaly společně a nerozměňovaly své úsilí nekoordinovanými vnitrostátními iniciativami. Doposud je méně než 50 % vojenského vybavení pořizováno v rámci EU a převážně na vnitrostátní úrovni, zatímco neevropské dodavatelé získávají stále větší tržní podíl.

Proto je zřejmé, že je třeba investovat více, investovat společně a investovat evropsky.

2 – Co znamená obranná připravenost?

Dosažení plné obranné připravenosti znamená, že ozbrojené síly členských států dokážou předvídat jakoukoli krizi související s obranou, včetně vysoce intenzivního válečného konfliktu, připravit se na ni a reagovat na ni. Vyžaduje to dobře vybavené ozbrojené síly, které jsou soudržné a interoperabilní, dále odpovídající výcvik a také doktrínu pro použití vojenské síly.

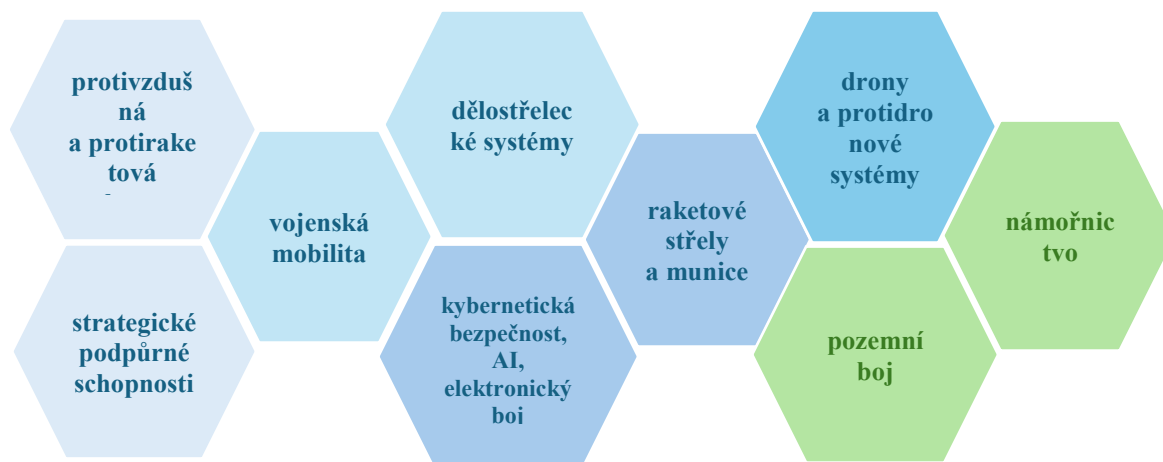
Stručně řečeno, připravenost Evropy vyžaduje, aby na základě přijatých závazků členských států společně dosáhla cílů v oblasti schopností, a to i v rámci NATO.

Závisí rovněž na silné, odolné a inovativní evropské průmyslové a technologické základně. To zase vyžaduje správný regulační rámec, celoevropský trh, zvýšenou vojenskou mobilitu, více inovací a dovedností a rozšířenou síť obranných partnerství se spojenci a dalšími partnery. V širším smyslu obranná připravenost dále vyžaduje příznivé civilní prostředí založené na odolné společnosti, dobře připravených a informovaných občanech a prohloubené civilně-vojenské spolupráci¹. I když se tento plán zaměřuje zejména na schopnosti, zabývá se také těmito dalšími základními podmínkami obranné připravenosti Evropy.

Jeho účelem je propojit práci vykonanou členskými státy na celostátní, nadnárodní a unijní úrovni s procesy zahájenými Evropskou komisí prostřednictvím stávajících i nových nástrojů souvisejících s obranou.

3 – Odstranění nedostatků ve schopnostech Evropy do roku 2030: klíčové kroky a milníky

V jádru obranné připravenosti stojí vize, aby Evropa disponovala plným spektrem kapacit potřebných k odrazení od jakékoli agrese a k obraně svých hranic na zemi, ve vzduchu i na moři a také svých sítí a prostředků v kybernetickém a kosmickém prostoru. Členské státy identifikovaly tyto **počáteční prioritní oblasti schopností**:

Vymezení a monitorování operačních potřeb členských států

Dosažení společné obranné připravenosti do roku 2030 vyžaduje systémový přístup. Zásadní význam má maximální interoperabilita a doplňkovost získaných vojenských schopností. Vojenský štáb Evropské unie (EUMS) provádí utajovaný přehled aktuálního stavu schopností a cílů členských států. Zahrnuje prioritní oblasti schopností a zohledňuje cíle NATO, jakož i potřeby Ukrajiny. Poskytne kvantitativní poznatky o stávajících nedostacích ve schopnostech v celém spektru vojenských operací, včetně územní obrany.

¹ Strategie unie připravenosti, (JOIN(2025) 130: Společné sdělení o Strategii unie připravenosti, 26. března 2025) proto tento plán doplňuje.

Přehled bude jednou ročně aktualizován a bude začleněn do koordinovaného každoročního přezkumu v oblasti obrany (CARD), který připravuje Evropská obranná agentura (EDA) a který EUMS podporuje. Tím se zajistí vazba mezi analýzou nedostatků ve vojenských schopnostech a prioritními oblastmi schopností pro zadávání veřejných zakázek a rozvoj. Náčelníci generálních štábů budou v utajovaném prostředí výsledek analýzy pravidelně přezkoumávat a budou poskytovat informace pro další práci ředitelů národních úřadů pro vyzbrojování i ředitelů odpovědných za oblast schopností na navrhovaných řešeních. Je proto klíčové, aby členské státy i nadále sdílely s EUMS souhrnné informace o svých cílech a dosaženém pokroku. Ačkoli budou tyto informace utajované, umožní monitorovat společný pokrok v souladu s Plánem obranné připravenosti 2030.

V návaznosti na tento proces Evropská komise a vysoká představitelka předloží na každém říjnovém zasedání Evropské rady výroční zprávu o obranné připravenosti. Ta se zaměří na celkovou situaci na úrovni EU v dohodnutých prioritních oblastech schopností a na další otázky stanovené v tomto plánu. Zpráva poskytne aktuální informace o společném pokroku u klíčových ukazatelů, které jsou v tomto plánu navrženy, a bude konzultována s členskými státy. Zároveň umožní vedoucím představitelům členských zemí přezkoumat na tomto základě kolektivní pokrok a nabídnout strategické pokyny pro jednání ministrů obrany v Radě pro zahraniční věci ve formátu pro obranu.

Rozvoj schopností prostřednictvím koalicí schopností členských států

Klíčem k obranné připravenosti Evropy je odstranit stávající kritické nedostatky v oblasti schopností rozvojem obranných schopností a souvisejícím zadáváním veřejných zakázek ve všech dohodnutých prioritních oblastech.

Za tímto účelem by členské státy měly urychleně dokončit probíhající proces vytváření koalic schopností členských států. Měly by podrobně uvést, které členské státy budou řešit jaké nedostatky, a dohodnout se na řízení každé koalice, úloze vedoucích států a států, které se na vedení podílejí, na cílech v oblasti schopností a kolaborativních projektech, které mají být zahájeny za účelem dosažení těchto cílů. V rámci těchto koalic si členské státy vždy zachovávají svrchovanost při rozhodování o své úloze a příspěvku. Na základě stávajících prioritních prováděcích plánů vedených Evropskou obrannou agenturou² by každá koalice schopností měla stanovit konkrétní cíle a harmonogramy.

Koalice schopností by měly zůstat otevřené ostatním členským státům, které se chtějí připojit později. Mělo by být podporováno společné vedení, aby byla zajištěna odpovědnost členských států a náležité sdílení zátěže. Každá koalice může využít jeden nebo více nástrojů, které jsou v programu EDIP³ k dispozici, k aktivaci cílené podpory EU pro stěžejní projekty, jakož i pro případné nové projekty PESCO. Činnost těchto koalic by mohly usnadnit horizontální pokyny, pokud jde o úlohu vedoucích států, v případě potřeby vztahy mezi spoluvedoucími představiteli, členství, prováděcí plán, vazby na aktéry EU a mechanismus podávání zpráv.

Měly by být co nejvíce využívány stávající postupy. Pod vedením členských států bude Evropská obranná agentura hrát ústřední úlohu při usnadňování procesu vytváření koalic, a to zejména prostřednictvím expertních skupin pro schopnosti. Na tomto procesu se bude

² Ke každé z 22 oblastí určených v prioritách rozvoje schopností (listopad 2023) existuje plán.

³ Např. evropský obranný projekt společného zájmu (EDPCI) nebo struktury pro evropské zbrojní programy (SEAP), až budou v platnosti.

rovněž podílet činnost Vojenského štábu EU zabývající se nedostatky v oblasti schopností. Propojení mezi koalicemi a finančními nástroji a politikami EU zajistí Komise. Politické vedení zajistí Rada pro zahraniční věci ve složení pro obranu. Vzhledem k naléhavosti situace by členské státy měly podat zprávu Radě do začátku roku 2026.

Rychlá mobilizace nového nástroje **SAFE** a dalších nástrojů EU a členských států bude mít zásadní význam pro zajištění včasného zadávání veřejných zakázek na nejdůležitější schopnosti v rámci koalic, a to v co největší možné míře společně. To si žádá rychlou práci, neboť nařízení o SAFE stanoví krátké lhůty, které je třeba dodržet, aby se zachoval vytyčený směr do roku 2030.

Klíčovou proměnnou bude míra, do jaké mohou členské státy koordinovat potřeby, agregovat poptávku a organizovat **společné zadávání veřejných zakázek**. Zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany zůstává převážně na vnitrostátní úrovni. To vede k roztržitosti, inflaci nákladů a nedostatečné interoperabilitě. V roce 2007 se členské státy dohodly, že na kolaborativní zadávání veřejných zakázek vyčlení 35 % svých investic do obrany⁴. Jejich úroveň však nadále nedosahuje ani 20 %. Klíčovým faktorem připravenosti bude **stále větší zaměření investic do obrany na společné zadávání veřejných zakázek**, neboť agregace poptávky a úspory z rozsahu pomohou zvýšit výrobní kapacitu evropského obranného průmyslu a podpořit interoperabilitu. Agregace evropské poptávky sníží náklady tím, že se zabrání tomu, aby si členské státy si navzájem nekonkurovaly v nabídkách, a zlepší jejich celkovou kupní sílu. Posílí rovněž účinky úspor z rozsahu a podpoří pokračující úsilí o kolektivní zabezpečení a rozšíření klíčových výrobních uzlů a dodavatelských řetězců.

Cíle:

Navrhuje se, aby členské státy společně vyřešily nedostatky v oblasti schopností do roku 2030. Kromě toho by se podíl společného zadávání veřejných zakázek měl přiblížit dohodnutému 35% cíli a investice do obrany v rámci zadávání veřejných zakázek z EDTIB by měly dosáhnout politického cíle, kterým je alespoň 55 % celkových investic.

Milníky:

1. Zřízení koalicí schopností ve všech prioritních oblastech, rozhodnutí o vedoucích státech a státech, které se na vedení podílejí, jakož i o příslušných prováděcích plánech do roku 2030 – do 1. čtvrtletí 2026
2. Shromáždění počátečních údajů o kapacitě obranného průmyslu EU v prioritních oblastech schopností, v náležitých případech s podporou Komise – do poloviny roku 2026
3. Zahájení projektů ve všech prioritních oblastech v první polovině roku 2026
4. Organizování alespoň 40 % veřejných zakázek v oblasti obrany jako společné zadávání veřejných zakázek – do konce roku 2027
5. Zabezpečení toho, aby došlo k realizaci projektů, smluv a financování s cílem odstranit kritické nedostatky v oblasti schopností v prioritních oblastech – do konce roku 2028
6. Získání veškerých veřejných zakázek financovaných z programu SAFE, což přispěje k odstranění všech nedostatků v oblasti schopností v prioritních oblastech – do konce roku 2030

⁴ V rámci Evropské obranné agentury. V roce 2017 se tato povinnost stala závaznější v rámci stálé strukturované spolupráce (PESCO).

Ukazatele:

Navrhuje se, aby na základě informací poskytnutých Vojenským štábem EU a Evropskou obrannou agenturou výroční zpráva o obranné připravenosti sledovala vývoj společných nedostatků ve vojenské oblasti EU podle prioritních oblastí schopností (ve srovnání s předchozím rokem), jakož i počet zahájených projektů a schopností, u nichž proběhlo zadávání veřejných zakázek podle prioritních oblastí.

4 – Zahájení stěžejních iniciativ pro evropskou připravenost

Ačkoli je třeba pokročit ve všech oblastech obranných schopností, je naléhavě nutné masivně a koordinovaně investovat do celoevropských projektů, které před těmito naléhavými hrozbami ochrání Evropu jako celek.

Komise a vysoká představitelka pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku / místopředsedkyně Komise proto navrhuje **soubor prvních stěžejních iniciativ pro evropskou připravenost**, které jsou ze své podstaty celoevropské. Budou přínosem pro bezpečnost Evropy jako celku a budou se vzájemně posilovat; konkrétně to jsou tyto iniciativy: **Iniciativa pro evropskou dronovou obranu, Hlídka východního křídla, Evropský vzdušný štít a Evropský kosmický štít.**

Budou otevřeny všem členským státům, které se chtějí zúčastnit. Stěžejní iniciativy mají průřezovou povahu a znamenají pokrok v různých oblastech schopností a v odvětvích nad rámec klíčové obrany. Zvláštní význam bude mít ochrana kritické infrastruktury, správa hranic a vnitřní bezpečnost.

Členské státy rozhodnou o těchto stěžejních iniciativách, jakož i o případných dalších iniciativách (např. v oblasti kybernetická bezpečnost, námořní oblasti atd.). Budou hnací silou těchto iniciativ a budou podle uvážení hledat shodu na konkrétních cílech, rozdělení úkolů, přidělování finančních prostředků z vnitrostátních rozpočtů a nejvhodnějším rámcem pro jejich dosažení.

Komise bude působit jako prostředník a sloužit jako jednotné kontaktní místo, které by mělo členským státům poskytovat technickou pomoc a poradenství ohledně toho, jak propojit vnitrostátní opatření s dostupnými nástroji a možnostmi financování (včetně regionálních fondů) a zároveň zajistit soudržnost a kontinuitu mezi různými oblastmi činnosti. Vysoká představitelka bude prostřednictvím Evropské služby pro vnější činnost, Vojenského štábu EU a Evropské obranné agentury poskytovat poradenství členským státům a zajišťovat, aby stěžejní iniciativy podporovaly dohodnuté prioritní oblasti schopností, byly v souladu s dlouhodobými rozvojovými cíli v oblasti schopností a byly konzistentní s vojenskými plány NATO.

Zúčastněné členské státy by se za podpory Komise, vysoké představitelky a dalších aktérů EU, včetně Evropské obranné agentury, měly do jara 2026 dohodnout na vhodném koordinačním ujednání. Pokrok v každé stěžejní iniciativě bude sledován ve výroční zprávě o obranné připravenosti.

Iniciativa pro evropskou dronovou obranu a Hlídka východního křídla

Nedávná opakovaná narušení vzdušného prostoru členských států EU ukázala, že je naléhavě nutné vytvořit flexibilní, agilní a nejmodernější evropskou schopnost boje proti bezpilotním vzdušným prostředkům. Největší přímé hrozbě ze strany Ruska a Běloruska

čelí členské státy na východní hranici, ovšem tato hrozba se může týkat kteréhokoli členského státu, jak ukazují nedávné incidenty.

Iniciativa pro evropskou dronovou obranu bude navržena na základě 360stupňového přístupu jako vícevrstvý, technologicky vyspělý systém s interoperabilními protidronovými schopnostmi pro detekci, sledování a neutralizaci, jakož i se schopnostmi zasáhnout pozemní cíle s využitím dronové technologie k provádění přesných úderů. Protidronová kapacita by měla být plně interoperabilní a propojena mezi členskými státy a měla by poskytovat situační orientaci na hranicích i schopnost jednat společně a zabezpečit kritickou infrastrukturu společně s NATO.

Tyto evropské protidronové schopnosti by měly vycházet ze zkušeností, které získala Ukrajina a které se týkají klíčové hodnoty vytváření inovativních dronových a protidronových ekosystémů, propojení výzkumu a vývoje s výrobou, jakož i spoléhání se na rozšiřitelnou výrobní kapacitu a trvalý technologický rozvoj. Pro Evropu to je příležitost, jak se poučit se z ukrajinské cesty provádění vojenských technologických inovací, přičemž dojde k propojení s navrhovanou Dronovou aliancí s Ukrajinou. Protidronová síť se bude schopna přizpůsobovat civilně-vojenským účelům i účelům dvojího užití a bude pomáhat řešit hrozby nesouvisející s obranou či jiná rizika společná pro každou hranici EU. Patří mezi ně ochrana hranic, zneužívání migrace jako zbraně, ochrana kritické infrastruktury a nadnárodní organizovaná trestná činnost.

Protidronové schopnosti budou tvořit hlavní složku stěžejní iniciativy Hlídka východního křídla, která má vybudovat kapacitu členských států na východní hranici, aby mohly čelit široké škále hrozeb, včetně hybridních operací, ruské stínové flotily a rizika ozbrojené agrese. Jejím cílem je posílit pozemní, vzdušnou i námořní část východní hranice EU a přispět k bezpečnosti celé Unie.

Hlídka východního křídla bude integrovat systémy protivzdušné obrany a protidronové systémy se souborem pozemních obranných systémů, námořní bezpečností v Baltském a Černém moři a systémy pro situační orientaci na hranicích, jakož i s vnitřní bezpečností a správou hranic. Hlídka východního křídla by měla být plně sladěna s Námořním bezpečnostním centrem EU pro Černé moře a integrovanou velitelskou a řídicí strukturou NATO a měla by doplňovat operaci Východní stráž, ochranu vzdušného prostoru Pobaltí a síly předsunuté přítomnosti. Pomůže s maximální naléhavostí vyvinout prvky, které budou rozšířeny a začleněny do širšího projektu v evropském měřítku.

Cíle:

Navrhuje se usilovat o vytvoření ucelené evropské schopnosti obrany hranic se systémy sledování pro více oblastí, schopnostmi v oblasti dronových a protidronových systémů, schopnostmi elektronického boje, systémy pro provádění přesných zásahů a reaktivní operační koordinace. Vytváření této schopnosti by mělo probíhat v úzké spolupráci s NATO a doplňovat jeho regionální plány územní obrany. Pro posílení evropské obrany by ve všech členských státech podél východní hranice EU, a to i s ohledem na pozemní a námořní hranici s Ruskem a Běloruskem, měla být rozvinuta Hlídka východního křídla.

Milníky:

1. Evropská rada schválí Iniciativu pro evropskou dronovou obranu a Hlídku východního křídla jakožto prioritní stěžejní iniciativu – do konce roku 2025

2. Zprovoznění Iniciativy pro evropskou dronovou obranu a Hlídky východního křídla – první čtvrtletí roku 2026
3. První výzvy programu EDIP k rozšíření výroby a podpoře společného pořizování. První platby předběžného financování v rámci SAFE na projektovou část stěžejních iniciativ – 1. čtvrtletí 2026
4. Dosažení počáteční kapacity Iniciativy pro evropskou dronovou obranu a Hlídky východního křídla – do konce roku 2026
5. Plně funkční Iniciativa pro evropskou dronovou obranu – do konce roku 2027
6. Funkční Hlídka východního křídla – do konce roku 2028

I když je vytvoření Hlídky východního křídla a Iniciativy pro evropskou dronovou obranu nejnaléhavějším úkolem, mělo by se zároveň zrychlit úsilí o vytvoření **Evropského vzdušného štítu**, který by zajistil integrovanou vícevrstvou protivzdušnou a protiraketovou ochranu členských států, která by byla plně interoperabilní se systémem velení a řízení NATO, a také **Evropského kosmického štítu**, který by zajistil ochranu a odolnost kosmických prostředků a služeb.

Evropský vzdušný štít

Integrovaná stěžejní iniciativa **Evropského vzdušného štítu** bude v členských státech chránit fungování vzdušného prostoru a států. Programy EU podpoří členské státy při vytváření integrovaného vícevrstvého štítu protivzdušné a protiraketové obrany, včetně nezbytných senzorů, který bude chránit před celým spektrem vzdušných hrozeb a bude plně interoperabilní se systémem velení a řízení NATO. Ozbrojeným silám členských států tak pomůže snížit závislosti a podpořit spojence při dosahování jejich cílů v rámci NATO.

Cíl:

Navrhuje se vytvořit Evropský vzdušný štít, který by pokrýval celé spektrum protivzdušné a protiraketové obrany a byl by plně interoperabilní se systémem a doktrínou NATO pro velení a řízení.

Milníky:

1. Evropská rada schválí Evropský vzdušný štít jako stěžejní iniciativu – do konce roku 2025
2. Zprovoznění Evropského vzdušného štítu – 2. čtvrtletí 2026
3. Upřednostnění akcí souvisejících s protivzdušnou a protiraketovou obranou v pracovních programech ERF a EDIP – do konce roku 2026

Evropský kosmický štít

Evropský kosmický štít má klíčový význam pro posílení obranných schopností členských států a zajištění **ochrany a odolnosti kosmických prostředků a služeb** před rostoucími hrozbami a pro dosažení obranné připravenosti do roku 2030 na základě státních a komerčních kosmických prostředků a za podpory kosmických systémů EU. Štít doplní kosmické schopnosti dvojího užití, které má EU k dispozici a které budou všem členským státům poskytovat správné služby v oblastech: navigace a určování polohy a času pomocí veřejné regulované služby Galileo, geoprostorové zpravodajství prostřednictvím vládní služby pro pozorování Země a zabezpečená komunikace s IRIS², aby členské státy motivovaly ke společnému rozvoji svrchovaných schopností. Štít podpoří rozvoj interoperabilních vnitrostátních obranných schopností, přičemž se zaměří zejména na

zařízení využívající systém Galileo, získávání poznatků o kosmické oblasti, boj proti rušení a falšování signálu a provozní a servisní činnosti ve vesmíru, kde má Evropa jasné nedostatky a závislosti.

Cíl:

Navrhuje se vytvořit a chránit ucelený evropský systém kosmických schopností sloužících obranným účelům, a to na základě kosmických systémů EU a stávajících vnitrostátních kapacit.

Milníky:

1. Evropská rada schválí Evropský kosmický štít jako stěžejní iniciativu – do konce roku 2025
2. Koordinované upřednostnění souvisejících opatření v pracovních programech Space, IRIS², EDF a EDIP a spolupráce s členskými státy na podpoře koordinace jejich plánů zadávání veřejných zakázek (SAFE) – od roku 2026
3. Zprovoznění Evropského kosmického štítu – 2. čtvrtletí 2026

5 – Rozměr obranného průmyslu

Silná, odolná a technologicky inovativní průmyslová základna, pevně usazená v EU, je klíčovým prvkem odstrašování a fyzické a hospodářské bezpečnosti Evropy. Vzhledem k velikosti trhu EU, potenciálu zaměstnanosti a pozitivním vedlejším účinkům na širší ekonomiku je rovněž hnací silou růstu. Snaha o odstranění nedostatků v oblasti schopností musí pro obranný průmysl EU představovat příležitost zvýšit konkurenceschopnost, rozvíjet spolupráci, inovovat, posunout se na špičkovou technologickou úroveň a posílit vývozní potenciál. Musí být přínosná pro všechny společnosti v dodavatelském řetězci, zejména začínající podniky, rychle se rozvíjející podniky, malé a střední podniky a společnosti se střední tržní kapitalizací, a musí být přínosem i pro regionální ekonomiky a menší členské státy.

Čtyři roky války na Ukrajině ukázaly, jak zásadní je mít dostatečné zásoby munice a vybavení, výrobní linky, které lze rychle rozšířit, aby bylo možné znovu doplnit zásoby, a dobře synchronizované dodavatelské řetězce. Veřejné a soukromé investice musí v příštích pěti letech podpořit rozšíření průmyslových ekosystémů, což bude přínosem pro regionální ekonomiky.

V této souvislosti je Komise připravena poskytnout průmyslu pokyny k hospodářské soutěži u projektů spolupráce v odvětví obrany. Komise také jedná s členskými státy o tom, zda by měla modernizovat svůj přístup k pravidlům státní podpory v tomto odvětví a případně poskytnout pokyny.

Aby Komise mohla lépe propojit pokrok při odstraňování nedostatků v oblasti schopností s vývojem evropské technologické a průmyslové základny obrany (EDTIB), **zlepší své porozumění stávající a plánované evropské průmyslové výrobní kapacitě**, přičemž se každý rok zaměří na vybrané priority. Začne u systémů protivzdušné a protiraketové obrany, dronových a protidronových systémů a kosmických systémů.

Členské státy by měly prostřednictvím **víceletých programů zadávání veřejných zakázek** využít svou společnou kupní sílu k vyslání správných dlouhodobých signálů,

kteře podnikům pomohou přijímat investiční rozhodnutí o rozšíření výroby, a zajistit tak předpoklady pro odstranění nedostatků v oblasti schopností. Větší koordinace těchto programů by snížila roztříštěnost, posílila tolik potřebnou interoperabilitu a zajistila optimální využívání prostředků.

Inovace jsou klíčovou složkou obranné připravenosti Evropy. Přelomové technologie, jejich rychlé testování a začlenění do obranných schopností a aktivní spolupráce s technologickou komunitou představují základní prvky moderní války. Finanční prostředky EU proto budou směřovány na stimulaci investic do výzkumu a vývoje a inovativní průmyslové výroby, což podpoří další soukromé investice a začínající, rychle se rozvíjející a inovativní malé a střední podniky a společnosti se střední tržní kapitalizací, jejichž produkty mají dvojí užití. Bylo by rovněž možné zvážit zjednodušení postupů zadávání veřejných zakázek pro začínající podniky a malé a střední podniky. Nedávný přezkum politiky soudržnosti v polovině období poskytuje pobídky k přeprogramování financování soudržnosti směrem k vývoji a výrobě kritických technologií a posílení obranných schopností. Budoucí **Fond EU pro konkurenceschopnost** se zaměří na nové technologie a přelomová řešení od nových technologických subjektů, včetně rozvíjejících se podniků, malých a středních podniků a společností se střední tržní kapitalizací. Budoucí **rámcový program Horizont Evropa**, a zejména jeho Evropská rada pro inovace, bude podporovat deep tech a přelomové inovace od výzkumu až po rozšiřování, a to i v oblasti obranných aplikací. Rámec pro to poskytne **Evropský plán transformace obrany**, který bude předložen do konce listopadu. Navrhne nové způsoby, jak podpořit inovace v obranném průmyslu, včetně rozvíjejících se podniků a malých a středních podniků, protože je nutné zvýšit pohotovost, rychlost a ochotu podstupovat rizika.

Evropa musí zajistit, aby zůstala v čele vývoje obranných technologií, zejména pokud jde o využívání umělé inteligence. Musíme **posílit investice do evropské obranné technologické a průmyslové základny a její inovativnost**, zejména pokud jde o výrobu systémů s kritickým významem pro moderní válku, – ať už jde o drony, řízení a ovládání satelitů nebo zabezpečený evropský cloud, – kde bude umělá inteligence rozhodujícím faktorem pro vytváření schopností, které potřebujeme.

Na podporu tohoto úsilí proto Evropská komise **urychlí proces zjednodušování**, aby zajistila přístup k příslušným datovým souborům pro odbornou přípravu a validaci spolehlivých a důvěryhodných řešení umělé inteligence zaměřených na člověka a aby snížila administrativní zátěž, mimo jiné prostřednictvím případných nových zjednodušujících opatření.

Společné úsilí o zajištění připravenosti musí být podpořeno novým partnerstvím EU, vlád členských států a zúčastněných stran v odvětví obrany. Na základě dialogu mezi Komisí a evropským obranným průmyslem by se vlády, aktéři EU, hlavní podniky, malé a střední podniky, společnosti se střední tržní kapitalizací a technologičtí inovátoři měly účastnit každoročního **summitu obranného průmyslu**.

Evropský obranný průmysl potřebuje kvalifikované pracovníky. **Rozsáhlé partnerství v oblasti dovedností pro letectví, kosmonautiku a obranu**, které působí v rámci **Paktu pro dovednosti**, se zabývá programy prognózování dovedností, jejich prohlubování a rekvalifikačními programy, jakož i zapojováním talentů s cílem podpořit členské státy při jejich úsilí rekvalifikovat do roku 2030 pro potřeby obranného průmyslu 600 000 pracovníků. Unijní záruka získání dovedností může rovněž pomoci při přesunu pracovníků z ohrožených odvětví do odvětví strategických, jako je obranný průmysl.

Výroba v oblasti obrany rovněž závisí na bezpečném přístupu ke kritickým surovinám. Je třeba řešit strategické závislosti a „úzká místa“, pokud jde o kritické suroviny a komponenty. Observatoř pro kritické technologie vypracuje analýzu rizik, která bude základem pro jasná cílená opatření k řešení nedostatků. Opatření by mohla zahrnovat možnost odvětví získat podporu pro projekty, které zajišťují dodávky, například prostřednictvím výzkumu alternativ nebo vytváření zásob, nebo pro jiné projekty v rámci aktu o kritických surovinách.

Pro rozvoj našich schopností, interoperabilitu, inovace a připravenost obranného průmyslu, jakož i pro diverzifikaci dodávek surovin nebo kritických součástí má zásadní význam **podpora partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany** s podobně smýšlejícími zeměmi. V souladu s bílou knihou podnikla EU konkrétní kroky s cílem pokročit ve svém programu partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany se spojenci a podobně smýšlejícími partnery, zejména s NATO, s nimiž bude EDA usilovat o technické ujednání pro účely výměny utajovaných informací. Tento model je již zaváděn ve spolupráci se **Spojeným královstvím a Kanadou**, s nimiž se sjednávají dvoustranné dohody s cílem umožnit jejich obrannému průmyslu a produktům využívat společné zadávání veřejných zakázek v rámci nástroje SAFE. Spolupráce v oblasti obranného průmyslu je rovněž ústředním bodem dialogů o obranném průmyslu s Japonskem a v budoucnosti případně s Indií. EU by rovněž měla prohloubit své partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany s Moldavskem.

Cíle:

Navrhuje se zajistit, aby evropská technologická a průmyslová základna obrany mohla do roku 2030 v nezbytném rozsahu a časových lhůtách poskytovat kapacity, které členské státy potřebují. Kapacity výrobních linek by měly podstatně narůst a dodací lhůty kritického obranného materiálu by se měly výrazně zkrátit. Měl by být využit plný potenciál inovací v oblasti obrany, včetně řešení známých z Ukrajiny. Měla by být zajištěna odolnost dodavatelských řetězců v oblasti obrany, mimo jiné snížením kritické závislosti na surovinách a dalších kritických vstupech.

Milníky:

1. Spolunormotvůrci přijmou Program pro evropský obranný průmysl. Komise představí Evropský plán transformace obrany – listopad 2025
2. Komise zřídí technologické aliance pro obranu, které v členských státech propojí technologické inovátory s uživateli v oblasti obrany, aby jim pomohla řešit nedostatky v kritických schopnostech – do konce roku 2025
3. Komise v úzké spolupráci s vedoucími státy schopnostních koalic rozšíří v první polovině roku 2026 strategický dialog s odvětvím a do poloviny roku 2026 uspořádá první výroční summit o obranném průmyslu
4. Komise předloží přehled o navýšení průmyslové kapacity potřebné k zajištění spolehlivých dodávek do dohodnutých oblastí schopností – počínaje polovinou roku 2026
5. Analýza rizik vyplývajících ze strategických závislostí a překážek v kritických surovinách a akční plán s zmírňujícími opatřeními pro mezinárodní dodavatelské řetězce evropského obranného průmyslu – druhá polovina roku 2026
6. Rekvalifikace 200 000 pracovníků pro potřeby obranného průmyslu do roku 2026
7. Přijetí Evropského fondu pro konkurenceschopnost, segmentu politiky týkajícího se obrany a rámcového programu Horizont Evropa jako součásti příštího VFR a zabezpečení jejich připravenosti – do konce roku 2027

Ukazatele:

Navrhuje se, aby se ve výroční zprávě o připravenosti obrany jako ukazatele použily tyto údaje: příspěvek obranného průmyslu EU-27 k HDP EU v procentech; podíl pracovníků v obranném průmyslu EU-27, včetně každoročně vytvořených nových pracovních míst; podíl nových nebo rozšířených obranných výrobních zařízení, provádění programů EU na podporu inovací v oblasti obrany, počet patentů souvisejících s obranou registrovaných v EU, počet nově založených podniků a počet jednorožců v odvětví obrany.

6 – Ukrajina jako klíčová součást evropského úsilí o připravenost

Z hlediska bezpečnosti Ukrajiny a Evropy je nezbytné zajistit, aby Ukrajina byla schopna se pevně bránit jako „ocelový dikobraz“, kterého nebude chtít napadnout žádný agresor. Evropské úsilí v oblasti obranné připravenosti by mělo dále posílit Ukrajinu a zajistit, aby Evropa mohla těžit z bojových zkušeností Ukrajiny, jakož i z její inovativní vynalézavosti, účinné civilně-vojenské spolupráce a rozšiřující se průmyslové kapacity.

Členské státy a EU přispějí k vytvoření **rámce dlouhodobých bezpečnostních záruk pro Ukrajinu**, který bude založen na: trvalém právním uspořádání; předvídatelném víceletém financování a vojenských dodávkách; integraci obranného průmyslu do evropské technologické a průmyslové základny obrany; jasných konzultačních mechanismech a na propojení s procesem přistoupení Ukrajiny k EU a její poválečnou obnovou.

Jádrem tohoto úsilí je trvalé **úsilí o využití kvalitativní vojenské převahy Ukrajiny**. Aby Komise zajistila kvalitativní vojenskou převahu Ukrajiny ve střednědobém horizontu, pracuje na **reparační půjčce** financované z peněžních zůstatků spojených s imobilizovanými ruskými aktivy. Půjčka by pro Ukrajinu vytvořila předvídatelné víceleté financování a zajistila, že Ukrajina bude mít okamžitý přístup k plynulému toku špičkového vojenského vybavení, převážně z evropského a ukrajinského obranného průmyslu, v souladu s požadavky z bojiště, což by podpořilo **průmyslová partnerství s evropskými společnostmi s cílem inovovat a rozšiřovat jejich činnost**. Zásadní součástí kvalitativní vojenské převahy Ukrajiny bude rovněž intenzivnější a lepší odborná příprava díky misi EUMAM a lepší shromažďování zpravodajských informací.

Oznámení Komise o **Dronové alianci s Ukrajinou**, která by mohla být finančně podpořena různými mechanismy financování, mimo jiné s pomocí představených 2 miliard EUR z půjček Evropského výzkumného prostoru, ukazuje, že tato spolupráce může fungovat v praxi. Dronová aliance podpoří vytváření společných podniků mezi ukrajinskými a evropskými společnostmi mimo Ukrajinu, přičemž bude využívat evropské technologie spolu se znalostmi a zkušenostmi Ukrajiny. Ukrajina bude rovněž nedílnou součástí provádění finančních nástrojů EU, jako je **SAFE a EDIP/Nástroj na podporu Ukrajiny (USI)**, aby bylo vybavení pořizováno pro Ukrajinu, v součinnosti s Ukrajinou a v co největší míře od ukrajinského průmyslu. V závislosti na pokroku by **na začátku roku 2026 mohla být zvážena případná doplňková iniciativa zaměřená na Ukrajinu**, která by podnítila další úsilí o spolupráci.

Cíle:

Navrhuje se zaměřit úsilí na zajištění toho, aby se Ukrajina dokázala bránit a odradit Rusko od jakékoli budoucí agrese. Ukrajinský obranný průmysl by měl být plně integrován s průmyslem evropským, aby byl zajištěn potřebný rozsah ukrajinské výroby a plně využit potenciál úspěšných ukrajinských inovací pro evropskou obranu.

Milníky:

1. Přijetí Nástroje na podporu Ukrajiny v rámci programu EDIP a „reparační půjčky“ Ukrajině na podporu její kvalitativní vojenské převahy – do konce roku 2025
2. Realizace iniciativy vysoké představitelky týkající se dělostřelecké munice ve výši 2 milionů – do konce roku 2025
3. Začlenění Ukrajiny do příslušných schopnostních koalic a zahájení Dronové aliance EU–Ukrajina – do 1. čtvrtletí 2026
4. S ohledem na výši příspěvků z nástroje SAFE na obranu Ukrajiny posoudit možné další pobídky na podporu Ukrajiny ze strany členských států – do 1. čtvrtletí 2026
5. Návrhy dalších opatření, která by motivovala členské státy k rychlé vojenské podpoře Ukrajiny – do 1. čtvrtletí 2026
6. Zavedení iniciativy „Brave Tech EU“ včetně financování testování nových technologických řešení zaměřených na překonání bojových výzev identifikovaných společně s Ukrajinou – do konce roku 2026
7. Pokračování mise EUMAM a podpora koalice ochotných, pokud to podmínky dovolí.

Ukazatele:

Ve výročních zprávách o obranné připravenosti se navrhuje sledovat pokrok sledováním objemu celkové vojenské podpory EU Ukrajině (v EUR), celkového počtu vojáků vyškolených misí EUMAM, objemu dodané munice velké ráže a podílu půjček z nástroje SAFE týkajících se Ukrajiny. V rámci monitorování integrace ukrajinského obranného průmyslu do obranného průmyslu EU se budou rovněž sledovat celkové přímé investice EU-27 do ukrajinské technologické a průmyslové základny obrany UADTIB (v EUR) a počet společných podniků EU-Ukrajina v oblasti obrany.

7 – Horizontální faktory

Vytvoření skutečného celoevropského trhu s obranným vybavením

Dobře fungující a zjednodušený **trh EU s obranným vybavením je klíčovou podmínkou** pro zajištění velkovýroby, dosažení úspor z rozsahu a inovace v oblasti obrany. Vyžaduje účinná, jednotná a spravedlivá pravidla pro zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany, spolehlivý systém transferů v rámci EU, robustní režim bezpečnosti dodávek a obecné přijetí uznávaných norem a vzájemného uznávání certifikace.

Přezkum směrnice o zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti by měl členským státům poskytnout flexibilní postupy zadávání zakázek přizpůsobené jejich potřebám v této oblasti, zejména v rámci společných zadávacích řízení. Větší transparentnost a otevřenost by měly obrannému průmyslu EU umožnit dodávat inovativní produkty a služby za konkurenceschopné ceny a předvídatelnost by mu měla pomoci rozvíjet další výrobní kapacity. Pro vytvoření vnitřního trhu v oblasti obrany bude nutná větší důvěra v přeshraniční dodavatelské řetězce v rámci EU. **Souhrnný balíček o obranné připravenosti** obsahuje návrhy na řešení těchto otázek. Spolunormotvůrci by jej měli přijmout nejpozději do konce roku 2025. Podobně by mělo být nejpozději do prosince 2025 přijato také nařízení „**Mini-omnibus**“ o obraně, jehož cílem je lépe stimulovat investice související s obranným průmyslem v souvislosti s příštím víceletým finančním rámcem (VFR).

Cíl:

Navrhuje se do roku 2030 vytvořit skutečný celounijní trh s obranným vybavením s jednoduššími a harmonizovanými pravidly.

Milníky:

1. Dokončit přijetí souhrnného balíčku o obranné připravenosti a nařízení „Mini-omnibus“ – do konce roku 2025
2. Dokončit další legislativní opatření pro jednotný trh, zejména hodnocení směrnice o zadávání veřejných zakázek a směrnice o transferech v rámci EU – do konce roku 2026

Vytvoření celounijní oblasti vojenské mobility

Vojenská mobilita je klíčovým faktorem pro zajištění evropské bezpečnosti a obrany, včetně podpory EU poskytované Ukrajině. Přesouvat vojáky a vojenskou techniku po Evropě je stále příliš obtížné, jak ukazují cvičení s členskými státy. V roce 2024 byla závazek pěti pracovních dnů schopna plně dodržet pouze polovina členských států. Unie identifikovala více než 500 kriticky důležitých projektů vyžadujících investice v hodnotě přibližně 100 miliard EUR. Těmto projektům je třeba se věnovat přednostně, a odstranit tak klíčové nedostatky a úzká místa v rámci čtyř prioritních koridorů vojenské mobility. Obzvláště ohrožené je kvůli absenci souvislých a interoperabilních transevropských dopravních sítí východní křídlo. V zájmu dosažení pokroku bude v listopadu předložen ambiciózní **balíček opatření v oblasti vojenské mobility**, včetně návrhů na vytvoření jednotného regulačního rámce pro usnadnění přepravy vybavení, zboží a osob pro vojenské účely nebo pro účely civilní ochrany v rámci Evropy a cílených změn stávajících právních předpisů EU s cílem lépe vyhovět požadavkům vojenské mobility, pokud jde o infrastrukturu dvojího užití.

Cíle:

Navrhuje se do konce roku 2027 vytvořit celounijní oblast vojenské mobility s harmonizovanými pravidly a postupy a sítě pozemních koridorů, letišť, námořních přístavů a podpůrných prvků zajišťujících bezproblémovou přepravu vojáků a vojenské techniky v rámci Unie, a to v úzké koordinaci s NATO, a zvýšit dostupnost civilně-vojenských dopravních kapacit.

Milníky:

1. Předložit balíček opatření v oblasti vojenské mobility – před koncem roku 2025
2. Identifikovat a upřednostnit konkrétní kriticky důležité projekty vojenské mobility v rámci koridorů vojenské mobility – do prvního čtvrtletí roku 2026
3. Spolunormotvůrci přijmou balíček opatření v oblasti vojenské mobility – do konce roku 2026
4. Bude přijato a zprovozněno nové okno pro vojenskou mobilitu v rámci Nástroje pro propojení Evropy – do konce roku 2027

Ukazatele:

Navrhuje se, aby výroční zpráva o obranné připravenosti informovala o závazcích přijatých členskými státy s cílem zajistit, aby vydávání povolení k přesunu vojáků a techniky probíhalo co nejrychleji (tři až pět pracovních dnů); počtu kriticky důležitých

projektů podporovaných z finančních prostředků EU; procentním podílu rozpočtu vyplaceném v rámci Nástroje pro propojení Evropy v oblasti vojenské mobility a počtu projektů vojenské mobility podporovaných skupinou EIB.

Zajištění odpovídajících finančních zdrojů a investic

V rámci stávajícího VFR prokázaly nástroje EU na podporu obranného průmyslu svou přidanou hodnotu. **Evropský obranný fond** (EDF) je nyní třetím investorem do výzkumu a vývoje v oblasti obrany v EU. **ASAP** a **EDIRPA** přispívají omezenými částkami ke snížení kritických nedostatků a mobilizovaly dodatečné investice průmyslu a členských států ve výši více než 12 miliard EUR. Jakmile vstoupí v platnost program **EDIP**, nabídne nové specifické nástroje pro zajištění dalších kapacit, včetně stěžejních projektů, jako jsou evropské obranné projekty společného zájmu (EDPCI) nebo struktury pro evropské zbrojní projekty (SEAP).

Aktivace **národní únikové doložky** poskytla zatím šestnácti členským státům dodatečný fiskální prostor pro další zvýšení výdajů na obranu. Nástroje **Bezpečnostní akce pro Evropu** (SAFE) plně využilo devatenáct členských států, čímž bylo vyčerpáno finanční krytí ve výši 150 miliard EUR. Členské státy a regiony kromě toho mohou po přezkumu nástrojů politiky soudržnosti v polovině období přerozdělit na investice související s obranou, včetně vojenské mobility, fondy soudržnosti, a to s využitím větší flexibility a míry předběžného financování a spolufinancování, a regiony EU sousedící s Ukrajinou navíc obdrží cílenou podporu jako regiony, které sdílejí hranici s Ruskem a Běloruskem.

Komise navrhla v příštím VFR **podstatně navýšit rozpočet na obranu a vesmír**. V rámci Evropského fondu pro konkurenceschopnost by na obranu a vesmír bylo vyčleněno 131 miliard EUR za účelem podpory dlouhodobého úsilí členských států o dosažení obranné připravenosti. V rámci rámcového programu Horizont Evropa by byla pro podporu z rozpočtu ve výši 175 miliard EUR způsobilá opatření dvojího užití a Evropská rada pro inovace by mohla podporovat inovace v oblasti kritických technologií se zaměřením na obranné aplikace. Kromě toho by se rozpočet na **vojenskou mobilitu** zvýšil z 1,76 miliardy EUR (již předsunuto a plně přiděleno do začátku roku 2024) na 17,65 miliardy EUR.

Stejně důležité jsou i toky soukromého kapitálu do obrany. Pokrok na cestě k **unii úspor a investic** v Evropě pomůže nasměrovat dlouhodobý soukromý kapitál do investic do obrany, inovací a infrastruktury. **Skupina EIB** nedávno výrazně zvýšila financování projektů souvisejících s obranou, včetně infrastruktury, s cílem dále podpořit evropský obranný průmysl a přispět k financování obranných schopností a technologických priorit EU. Bude to silný signál pro trhy.

Cíle:

Navrhuje se stimulovat nárůst soukromých a veřejných investic do obrany a dosáhnout maximální účinnosti a dopadu podpory financované z prostředků EU.

Milníky:

1. Společně s EIB/EIF vytvořit fond fondů (s vlastním kapitálem) ve výši až 1 miliardy EUR na podporu rychlého růstu scaleupů v oblasti obrany a projektů souvisejících s obranou – do prvního čtvrtletí roku 2026

2. Budou schváleny a zprovozněny nové nástroje VFR – do konce roku 2027
3. Bude vyplaceno nejméně 50 % prostředků z nástroje SAFE – do třetího čtvrtletí roku 2028

Ukazatele:

Výroční zpráva o obranné připravenosti by mohla obsahovat konkrétní ukazatele týkající se poměru veřejných a soukromých investic do obrany a ročního vývoje podpory skupiny EIB v oblasti bezpečnosti a obrany.

8 – Další postup: cesta do roku 2030

Evropa potřebuje urychleně jednat k řešení narůstající hrozby. Členské státy zcela změnilý přístup. Investice do obrany prudce vzrostly. Nařízení o nástroji SAFE bylo schváleno v rekordně krátkém čase a celé finanční krytí ve výši 150 miliard EUR je plně využito. Byl předložen souhrnný balíček o obranné připravenosti. Věci se daly do pohybu. Pokud Evropa koná s vědomím naléhavosti, výsledky se dostaví.

Vybudování důvěryhodné obranné připravenosti EU do pěti let je podle všech měřítek ambiciózní úsilí. Pokud však budeme jasně vědět, čeho chceme dosáhnout, sladíme své cíle s nezbytnými zdroji, budeme jednat koordinovaně a postupovat v souladu s přesnými lhůtami, lze toho dosáhnout.

Nejúspěšnější evropské projekty, jednotný trh či euro, byly realizovány pomocí této metody, jež je založena na víceletém programu v různých fázích a trvalém politickém vedení posouvajícím daný proces vpřed. Stejná logika musí být hnací silou pokroku v evropské obranné politice.

Tento plán vytyčuje jasné cíle do roku 2030, určuje oblasti, v nichž je třeba přijmout rychlá a trvalá opatření, a stanoví konkrétní společné milníky.

Pro zachování dynamiky musí Evropská rada poskytovat pravidelné politické vedení, každoročně sledovat pokrok a doporučovat prioritní opatření.

Evropa se musí dohodnout na projektech, investicích a smlouvách už nyní, aby byla do roku 2030 připravena.

Evropská komise a vysoká představitelka vyzývají Evropskou radu, aby schválila hlavní návrhy obsažené v tomto plánu a poskytla politické směry pro dosažení pokroku v oblasti připravenosti do roku 2030 prostřednictvím navrhovaných milníků.